

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/594

KARAR NO : 1982/419

ÖZET : Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin görevine giren ve baktığı davada Sıkıyönetim kaldırıldıktan sonra da, 1402 sayılı Yasa'nın 23. maddesine göre Askeri Yargı'nın görevinin devam edeceği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Hüseyin Poyraz ve arkadaşları (8 sanık)

O L A Y : 6.5.1975 günü sanıklar Ankara-Ulus meydanında toplanarak, idam edilen Deniz Özmezmiş ve arkadaşları lehine, sıkıyönetim komutanlığının 6,7 ve 8 numaralı bildirimlerine aykırı olarak gösteri yürüyüşü yapmışlardır.

Bu nedenle Ankara C.Savcılığı 18.8.1975 günlü iddianamesi ile, sanıklar hakkında 1402 sayılı Yasa'nın 16/1.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açmıştır.

(Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı da 29.5.1975 günlü iddianame ile, aynı olay nedeniyle, aynı sanıklar hakkında, aynı yasa maddesi ile cezalandırılmaları istemiyle Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne ayrı bir kamu davası açmıştır. Bu iddianame örneği de dosya içinde mevcuttur).

Ankara 1.Asliye Ceza Mahkemesi:14.6.1976 gününde, Esas 1975/391, Karar 1976 217 sayı ile; sanıkların, 1402 sayılı Yasa'nın 16/1.maddesi ile mahkumiyetlerine karar vermiş, bu karar Yargıtay 7.Ceza Dairesi'nce 22.12.1977 günlü ilâm ile (1-Sanıklar hakkında aynı suçtan dolayı sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesinde dava açılmış bulunduğu gözetilmeden,

2-Anayasa'ya 15.1.1973 gün ve 1699 sayılı kanunla eklenen geçici 21.madde ile sıkıyönetim kanununa 15.3.1973 gün ve 1728 sayılı kanunla eklenen geçici 2.maddesine göre sıkıyönetim kaldırıldığı tarihte sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davaların sonuçlandırılmasına kadar bu mahkemelerin görevlerinin devam edeceği gözetilmeden sıkıyönetim kanununun 1728 sayılı kanunla değişik 23.maddesine dayanılarak duruşmaya devamla nihai hüküm tesisi, kanuna aykırı görüldüğünden) bozulmuştur.

Ankara 1.Asliye Ceza Mahkemesi:15.2.1979 gününde, Esas 1977/764, Karar 1979, 64 sayı ile; suçun, 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimin ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi:10.19.1979 gününde, 1979/1336-533 sayı ile; suçun, daha önceki sıkıyönetim döneminde işlendiği, bu defa 26.12.197

günü ilân olunan sıkıyönetimin ilânına neden olan olaylarla ilişkisi olmadığı ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Cezmi Elgin, Ergun Argon, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 28.6.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nin bozma ilâmında da belirtildiği gibi aynı sanıklar hakkında, aynı olay ve suç nedeniyle Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemelerince dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Ancak dosya içeriğinden o davanın sonucunun ne olduğu anlaşılamamaktadır.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nca, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne Ankara Savcılığı'nın açtığı kamu davasından daha önce bir kamu davası açılmış olmasına ve benzeri bir işten Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 7.12.1981 günlü, 1981/353-886 sayılı kararında da belirtildiği gibi, 1402 sayılı sıkıyönetim kanununun aykırı eylemlerden dolayı açılan davaların Adli Yargı yerinde görülebileceğine dair yasalarımızda bir hüküm olmadığından ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 23. maddesine göre, sıkıyönetimin kaldırılması durumunda sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen davalar sonuçlandırılmaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkileri devam edeceğinden, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 10.9.1979 günlü, ve 1979/1336-533 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 28.6.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Cezmi Elgin

Üye

Ergun Argon

Üye

Hasan Çelikkale

Üye

Nail Yücel